

První herbicid,
který může zjara na pole!

Solar[®]
Duplosan DP
pack

- kompletní účinnost proti dvouděložným plevelům v obilninách včetně svízele přítuly
- nezávislost účinku na nízkých teplotách
- mimořádně rychlý účinek
- vysoká odolnost vůči smytí deštěm
- vysoká flexibilita a selektivita použití

možnost kombinace s kapalným hnojivem DAM 390

BASF spol. s r. o.
Šafránkova 3, 155 00 Praha 5
tel.: 02/35 000 111, fax: 02/35 000 222

www.basf.cz

BASF

Rolníci, ctěte vysoce svůj stav!

(připravila: Ing. Radomíra Střalková)

I.p. 1902

Záležitost tato, kterou se již mnoho let zabývám a o níž pojednání má být pohnutkou, kterou nyní k prospěchu a k užítku s veřejností sděluji, jelikož mi rolnický stav stále na srdci leží, předvádím v tomto článku k všeobecné vědomosti.

Již po dlouhou dobu jsem pozoroval a s bolestí a zármutkem seznal, že – bohužel – mnozí mladí lidé stavu rolnického, synové a dcery, čeledínové a děvečky se za svůj stav stydí, jsou s ním nespokojeni, z venkova prchají, aby vyhledávali práci v městě, avšak velmi často k jich úplné zkáze.

Proto je vsutku velmi na čase byste jednou o tom byli poučeni a prosím vás, abyste to, co zde píšete, sami si zapamatovali a svým dětem ku čtení doporučovali.

Rolníci, ctěte nade vše svůj stav! Rozvažte si tuto věc a sami naznáte, že mám úplnou pravdu. Pomyslete jen, že stav rolnický je ze všech stavů nejpřednější. Sám Bůh rolnictví zavedl. On sám jej ustanovil, stvořiv člověka, čehož se můžete dočísti, jak v písmě svatém, tak i v biblické dějepřevě. Stav rolnický byl Bohem stanoven, když člověk ještě žil v rajske nevinosti a dříve než člověk se dopustil prvního hříchu a tím si též přivodil smrt. Proto Bůh stvořil ráj předem pro stav rolnický. První dva lidé byli neviní venkované a ráj byl jen krásným selským statkem. Četní patriarchové Abraham, Isák, Jakub, Josef byli, jak nás bible učí – rolníky, pastýři, majiteli dobytka i polí a od stáda dobytka povolán byl pastýř na trůn královský. A protože stav rolnický jakožto první vyšel z rukou Božích, spatřujeme stále a stále velikou zálibu Boží na světě tom, jakož i zvláštní a vždy osvědčenou oddanost lidu rolnického našemu milému Bohu a sv. náboženství. Je-li celá příroda otevřenou knihou otcovské dobroty božské a je-li ona spojitkem mezi nebem a námi, na němž přicházíme k poznání a lásce k Bohu, jest to táž příroda, která rolníky činí věrnými přáteli a dítkami našeho nebeského Otce, stav tento již nese s sebou, že vždy musím se obracet s prosbou k Bohu, by od nás odvrátil neštěstí a neúrodu, by popřál tepla slunečního, deště a podporoval vzrůst i úrodu a budme vždy pamětlivi přísloví: „Ne ten, kdo seje, ani ten, kdo zalívá, nýbrž ten je vším, co úrodu dává, totiž Bůh“ (I. kniha ke Korintským, kap. 3. verš 7.)

Stav rolnický je veledůležitým

Pro život člověka a všeobecné blaho lidstva je rolnický stav nenahraditelným. Okolnost tato je náramně k pochopení. „Starost o živobytí,“ praví

jistý starý spisovatel – „jest první starostí člověka na tomto světě. Žítí může však jenom ten, kdo k živobytí má prostředky. Všecky prostředky k živobytí dodává však rolník. Z jeho rukou dostává se nám chleba, zeleniny, masa i ovoce, čímž živobytí své udržujeme.

Bez potřeb nebylo by stavu učitelského ani lidu ochranného, tudíž bez rolníka (dodává potřeby životní), neměli bychom učenců ani vojáka, nebylo by umělců ani řemeslníků. Všichni by zakrněli, hlady zemřeli a tak by byli pro vždy zničeni. Biblická dějeprava nám sděluje, jak nepřátelský vojevůdce Holofernes židovské město Bethulii přivedl až na pokraj záhuby tím, že všecken přítok vody do města zamezil. Město Bethulie by bylo bývalo ztraceno, kdyby Bůh nebyl prostřednictvím Judity zázračně pomohl. – Tudíž také: Dejte všude stavu rolnickému úplně vymířiti, aby se nedostaly do města žádné prostředky k živobytí: všichni obyvatelé by byli vydáni smrti. Proto všecky ostatní stavy mají veledůležitý a nepostrádatelný stav rolnický míti ve vážnosti, jelikož na něm závisí, též vlády a úředníci mají míti k rolnictvu úctu, především má se však tento stav živitelů sám sebe oceňovati, protože rolníci važte si svého stavu co možná nejvíce.

Stav rolnický je velmi krásným

Pozvedněte svých zraků a prohlédněte si dobře z jara krajinu. Pohledte, jak jarní slunko poslední zbytky sněhu rozpouští. (Sníh taje a rozplývá se jako máslo na teple.) A vždy naň dojde, nejprve na straně k slunci obrácené, brzy však není jist ani ve stínu, nejprve je vypuzen z údolí, pak jej ale dohání i na kopci jako honící pes utíkajícího zajíce. Tak odklidí slunce sníh a vykouzlí všude pod ním podivuhodnou tajemnou silou, kterou jemu Bůh propůjčil nový život. Zatím se v údolí pole i niva v šťávnatou zeleň odívá – „zeleň je všude, zeleno je i v Tyrolsku,“ zatím co nad prvosenkami, levandulou a ohnicí již komáři a včely bzučí a motýlci poletují, jarní fialka svoji rozlitou vůni své skromné sídlo prozrazuje a třešně i meruňky ve své opojné radosti zapomenuvše na svůj zelený, listnatý háv do závoje květů se halí – prodírá se na návrších pod kůrou sněhovou sněžěnka na slunéčko – a krásný fialový plicník zbarvuje mezi jednotlivými okrsky sněhu přírodu jako krásné vajíčko velikonoční. A jakou krásnou hudbu slyšíme v této božské zahradě. V trávě cvrká kobylka, na poli trilkuje skřivan, ve vzduchu bzučí a poletují zlatohlávcí a motýli, v lese však, zde panuje pravé radování a jásoť, když slavík a černohlávek, červenka a kos všichni ostatní opeření pěvci svoji ranní modlitbu k nebesům vysílají.

Třeba by nebylo po celý rok jaro a my se netěšili stále z jarního počasí, tedy přece a právě ta záměna ročních časů rolnický stav krásnějším činí. Pomyslete si jen, jak by to bylo ve světě jednotvárným a nudným, kdyby byl stále jeden a týž čas, aneb kdyby bylo vždy stejné povětří.

A nyní pozorujete. Hledte, řemeslník ve své dílně, úředník neb písař v kanceláři a většina obyvatelů města ve svých domech a palácích mají bezmála stále týž roční čas, čili lépe řečeno oni nemají žádné změny ročních počasí, nýbrž jen dny, které po celý rok stejně plynou, jen s tím rozdílem, že v zimě spotřebují více světla než v létě a že kamna v zimě dávají více teplo, v létě pak jsou pak nápomocny pro tah vzduchu. Jděte k obuvníku, krejčímu neb stolářovi, ten pracuje po celý rok v dusné dílně při špatném a zkaženém vzduchu pracuje těmi nástroji po celý rok, jak na jaře tak na podzim, jak v létě tak v zimě stále tatáž práce bez veškeré záměny, kdežto vy jdete na jaře ven a bezmála s Boží přírodou v stejném kroku kráčíte, v létě sečete seno, žnete žito, na podzim svážíte své plodiny se stromů, pole i révy, v zimě se staráte o dříví atd. V žádném stavu nejste sto najíti tak bohaté, krásné, přirozené změny při

různých pracích a zaměstnáních v domě i na dvoře, v stáji i stodole, na poli i v lese a na horách, jako při stavu rolnickém. Nuže rcete sami, kdo má z obou lepší živobytí, měšťák či rolník?

Stav rolnický je nejzdravějším

Ano, nejen že rolník žije krásněji, nýbrž též čile a zdravě. Toho jsou původem různé okolnosti. Především celá práce a zaměstnání ve volné Boží přírodě, ve zdravém vzduchu na poli i v lese, zvláště ale na vysokých Alpách. Práce tyto jsou různé a přísné, otužují svaly i páže, činí celou povahu otylou a ozdravují člověka, tak že je sto odporovati tisíci nemocím. V městě je stálá jednotvárnost při práci, která často je zdraví na újmu, kde nutno po celý den seděti, jiní opět celý den stojí a již mnozí, kteří by byli při rolnictví zůstali zdravými a byli by se většího stáří dočkali, uhnali si v městě nezdravotu a tak si věk ukrátili. Zvláštní předností života rolnického před městským jest pravé rozdělení práce. Rovněž i zde řídí se pořádkem přírody. Ráno časně vstane, kohoutí kokrhání, zpěv ptactva, ranní šero, zvonění „Anděl Páně“, to jsou budíčkové. Osvěžen vstane a dle křesťanské povinnosti vykoná svou ranní modlitbu. Rovněž večer po dokonané práci brzo se ukládá k spánku. Jeho večerní písní je sv. růženec, jeho večerní zábavou je zdravý spánek. Lidem v městě je však zapotřebí, aby večer ukončivše svou práci, ještě aby hledali zotavení a to zvláště v hostinci neb při různých zábavách. Často se zde sedí od noci do dne a ode dne do noci, z čehož následuje předčasné porušení zdraví. Porovnejme pak prostředky k výživě a živobytí. Rolník si vše připravuje sám a je si toho vědom, co má, co jí a pije, mléko, máslo, zeměčata a chleba a k tomu zdravou pramenitou vodu. Ve městě za to – ach Bože – jaké to falšování a míchání, ničení a kažení často těch nejpotebnějších prostředků životních. Kdo má býti tedy zdravějším?

Konečně ještě něco. Byť by byl rolník chudý, přece je na své usedlosti jako malý král. Dům i dvůr a okolní pole náležejí jemu. V městě má málokdo dům neb zahradu. Většina z nich nemůže ani píd' země zváti svým vlastnictvím. Byty jsou přeplněny a drahé, pak ten špatný vzduch v městě, to co jedni vydýchali, druhí vdechují – proto ty zelené obličejce a slabé postavy. Z toho snadno pochopíme, že nejdou venkované tak často do města jako měšťáci se stěhují na venek. Hledte jen jak jim to jde k duhu a že se zřeknou všeho pohodlí v městě když jen mohou několik týdnů ztrávit na venkově, kde naleznou čistý vzduch a dobrou čerstvou vodu.

Není-li tudíž pravda, že stav rolnický jest nejzdravějším?

Stav rolnický jest jádrným

U rolníků, kteří skutečně toho jména zasluhují, jest vše bodré, jednoduché a silné. Silnou je jejich potrava, jednoduchým jejich oblek, bodrým jejich charakter, zdravý jejich úsudek, cnostné jednání, zbožný a křesťanský život. Proto je o rolníku napsáno: Hled' rolník čeká na sklizeň půdy, čeká trpělivě. Solidní a pevný stav rolnický tvoří hlavní základ národů, jádro lidské společnosti, nejvnitřnější podklad státu, on dodává nejlepší vojsko a poplatníky, on jest pevnou baštou, pýchou, nadějí a největším požehnáním země. Z toho co zde bylo řečeno následuje, aby byl milému Bohu vzdán dík, že jste křesťanskými rolníky, děkujte jemu, že vám popřál v tomto stavu se zroditi, býti vychován a že máte to velké štěstí, že jste a zůstanete rolníky.

Budte si svého stavu vědomi, radujte se z něho, abyste byli spokojeni. Nikdy se za svoje povolání nestydte. Rolníci, vysoce si važte svého povolání!

Literatura: Schmidt, J. (1902): Pro domácnost, Domácí krb, Brno, ročník II., číslo 3.